

AZ ÁG. H. EV.
MISSZIÓ-
EGYESÜLET
HIVATALOS
KÖZLÖNYE.

MISSZIÓI LAPOK

ALAPITOTTA: SCHOLTZ ÖDÖN ESPERES.

Felelős szerkesztő: NÉMETH KÁROLY. — A Missziói Lapok szerkesztősége: Lébény, Moson m.
Felelős kiadó: DRENOVSZKY JÁNOS Kispest, Thököly-út 18.

Megjel. havonta.
Előfizetési ára:
1 évre 1 pengő.
Postafakékpzt
száma 47.270 sz.

A misszió komoly helyzete és az egyház.

D. Dr. Doerne lipcsei egyetemi tanár ünnepi igehirdetéséből.

Lipcse, 1939. május 31.

Amikor a misszió mostani helyzetének keserves komolyságáról beszélünk, gondoljunk először is arra, hogy milyen súlyos próbát áll ki a lipcsei misszionáriusok, segítőtársaik és családjuk hűsége. Gondolunk első sorban egyéni nélkülözőseikre s hitüknek és szeretüknek megszegyenítő bizonyágai szívünkbe markolnak. De még inkább gondolunk a szolgálatuk nyugtalanító akadályaira, amiket német evangélikus missziói mezőnk szűkös gazdasági helyzete támaszt. Milyen nehezére esik missziói vezetőségeinknek, amikor látják a nagy alkalmakat, amilyenek például Indiában kínálóznak, és ezeket az alkalmakat nem használhatjuk ki úgy, ahogyan lehetne és kellene! Terveket kell készíteni holnapra és holnaputánra, anélkül hogy tudnák, vajjon megvalósíthatók-e? Melyik kereskedő kívánna ilyen feltételek mellett üzlettel foglalkozni? Sőt, idehaza melyik lelkész kívánna ilyen kockázat mellett gyülekezeti munkát vállalni?

A pogánymisszió nagy órát élt át. 1938. december 12—29 együtt voltak a Madras melletti Tambaramban az egész földkerekségről a misszió képviselői, régi és fiatal egyházak, európaiak, amerikaiak, indiaiak, japánok, kínaiak, afrikaiak, hogy az 1828-ban tartott jeruzsálemi konferencia óta először

beszéljék meg megint a munkájukat közösen érdeklő ügyeket. Akik a tambarami konferencián résztvettek, tanuságot tesznek, hogy ez a konferencia milyen erősítőleg hatott rájuk és mindazokra a testvéreikre, akik a világ minden tájáról ott voltak. Azonban megrendítő dolgokat is tudnak mondani azokról az ellenállásokról, amelyekkel Isten evangéliomának ma a világban meg kell küzdenie. Nem csupán a gyermekkorunk óta ismert ellenállások ezek, amilyen a primitív pogány babona és ördögileg eltorzított ősi törzsszokás. A primitív pogányságnak ezeket a hatalmasságait legalább is sok országban ma már összezúzta az európai civilizáció. De a helyükbe más, még gonoszabb hatalmasságok léptek: a meztelen materializmus, amely semmit sem tisztel és semmi kötelezettséget nem ismer; és az anyagiasság talajába belevertve a bolsevista hitetlenség ördögi magvetése; és Indiában ezekkel a romboló hatalmakkal sajtáságosan szövetkezve népmozgalmak, amelyek a boldogságot a pogány ősi hithez való visszatéréstől remélik. Mindebbe beharsognak Afrikától a hátsóindiai szigetekig az izlam támadó trombitái. És ebben az órában hogyan állunk a keresztyén misszió hordozóival? — Egy önmagával mélyen meghasonlott

Nyugat. S ami még rosszabb, egy széthúzó keresztvétség, amely hitvallási szíjjeldaraboltságában már-már Krisztust magát darabolja szét és amely miatt a pogányok között inkább káromoltatik mint dicsőítetik Isten neve.

Tudvalevő, hogy a pogánymisszió ügye az egész egyház ügye. A tambarami jelentések majdnem minden lapon bizonyosságot tesznek arról, hogy a lelkek erősen akarják az egyházat. Még a fiatal pogány-keresztvének is megértik ma (amit pünkösöd óta valamennyiünknek tudnunk kellene), hogy az egyház nem valamely keresztvéen egyesület, hanem Isten alapítása, a szent templom, amelyet Isten Lelke épít magának világtörténelmünk belső rejtekében. Isten rendelése

és parancsa nyomán a misszió egyre világosabban törekszik az egyház felé. Annál inkább itt az ideje, hogy a meglevő és szervezett egyház a maga részéről a missziót leg-sajátább munkájának tekintse. Vagy talán időszerűtlen lenne ez? Barátaim, ne fogjon el benneteket az a balgatag aggság, mintha a pogánymisszió akadályozhatná a belmissziót! Az Ur Krisztus missziói parancsában mindkettő elválaszthatatlanul egybefonódik. Az egyház, a népegyház, amelynek megmaradásáért küzdünk, egy pillanatig sem állhat fenn, ha megszűnik „mozgásban levő egyház“, a külmmisszió egyháza lenni. A misszió — az egyház munkája. A misszió — az egyház elevenségének próbája.

Az Isten Háza.

Irta: Babos Sándor, Hulan, Mandzsukuo.

Van Mandzsuriában egy kis városka, úgy hívják, hogy Kan Ching Chan. Ez a város nincs messze Hulántól, ahol az erdélyi reformátusok misszionáriusa él a családjával. Ebben a kis, újonnan létesült kínai városkában él egy nagy család. Egy olyan nagy család, hogyha összeszámoljuk apraját-nagyját, hát ötvenháromig kell számolni. Ez az ötvenhárom ember mind egy nagy udvaron lakik, ki-ki a maga házában. Összesen négy nagy családi ház van az udvaron egyhosszába építve. Mindegyik családban ott van az apa, anya, a gyermekek, azoknak feleségeik és ezeknek gyermekeik. Szóval ebben a nagy Wang családban, mert így hívják őket, a rokonság minden fajtáját meg lehet találni. Lehet találni nagybácsit, nagynénit, nagyapát, nagyanyát, testvért, gyermekeket, unokákat, stb. Történt egyszer, hogy az egyik nagynéni megbetegedett. Nagyon, de nagyon beteg lett, úgyhogy a kínai kuruzsló orvosok se tudták segíteni rajta. De még a bálványok se segítettek, pedig Buddha szobra előtt ott szállt fel állandóan és kényesen a jó illatú füstö-

lő áldozat, de még se lett jobban Wang asszonyoság.

„Te, a feleséged meg fog halni, ha ez így megy tovább, szólalt meg egy reggel az egyik családfő Wang asszonyoság urához, jobb lesz, ha elviszed őt Hulánba, a keresztvéeneknek van ott kórháza. Sokan mennek oda, férfiak, asszonyok, és ott van egy fehér asszony is. Orvos. Ért mindenhez, jobban, mint a férfiak. Hiszen mindenfelé annyit beszélnek róla is meg a kórházról is...“

Egy napon Wang asszonyoságot elhozták a huláni missziói kórházba. O milyen csodálatos volt neki itten lennie. Milyen tiszta volt minden, az ágyak, az ajtók, az ablakok. A ruhák tiszta fehérek, akár csak a boltokban. Füst se volt a szobákban, nem mint otthon, ahol a füst pirosra csípi az ember szemét. Hát még a kínai ápolónők a szépen mosott és vasalt kötényükben, kedves magatartással, csendes beszédjükkel, milyen más volt ez neki, mint otthon a füstös, rossz levegőjű házuk, ahol csak egy rongy van az ajtó helyén, ahol a kormozó lámpától és a konyhai tűzhely

fűstjétől minden kormos. És milyen csend van itt a kórházban, mennyi szelidség, jóság... nem tudta kimondani, hogy mi, csak érezte, hogy itt minden valami egészen más, mint otthon Kan Ching Chanban. Már a pusztá ittlétel is mennyire megnyugtatója az ember lelkét. Nincs az a sok kiabálás, ordítás, izgatottság, durváskodás, mint otthon. A fehér asszony? Milyen más, mint egy kínai asszony. Magasabb, a haja milyen furcsa, nem fekete, hanem sárga és né, mennyivel nagyobb az orra, mint az övé. És milyen kedves, hogy vigasztalta őt, hogy ne féljen, mert operálás után jobban lesz, csak bizzon az Istenben. Igen ám, de ő még sohasem bízott az Istenben, még azt sem tudja, hogy hogy kell bízni benne. Mit is kell csinálni? Milyen jó lenne, ha egészen meggyógyulna... Igen ám, de Yang úr az egyik reggelen, amikor olyan szépen énekeltek az ápolónők és az orvos úr az orvosnő is és amikor, ő nem tudja miért, mind lehajtották a fejüket, behunyták a szemüket, amíg a doktor sok szépet mondott, igen azon a reggelen Yang úr afféleg mondott, hogy nekünk nemcsak a testünk beteg, de a lelkünk is és még azt is mondta, hogy ez a betegség bennünk a bűn, az a sok gyűlölködés, az a sok szeretetlenség, az a sok irigység, az a sok áskálódás. Tiszta igaz. Jaj, csak a sógornője ne volna a világban, mert egészségesebb lenne és többet élne ezen a világon egy fél nappal... Szeretetlenség? Soha még a gyermekeihez se volt egy szép szava, csak durva parancsolás. Milyen jó volna, ha minden más lehetne... Milyen szép volt az a történet, arról a Jézusról, aki egyszer azt kérdezte egy beteg embertől, aki 38 évig beteg volt: akarsz-e meggyógyulni? Yang úr azt is mondta, hogy az az ember meg is gyógyult rögtön, ahogy azt felelte: igen, akarok. Milyen csodálatos is lehet az a Jézus, hiszen Yang úr azt is mondta, hogy Jézus ma is mindenkit meg tud gyógyítani, még a lelkünket is sok mindentől meg tudja szabadítani, ha kérjük őt, hogy gyógyítson meg, ha ilyetünköt megismerni, reá hallgatni és követni őt a mindennapi életünkben.

Wang asszonyságot megoperálták. Ő nem is tudott róla, mert egyszer csak felébredt álmából és egy ápolónő állt mellette törölgetve a homlokát és kis kanállal valami édes vizet adott neki néha-néha és még azt se engedte, hogy mozogjon. Ő mondta, hogy már túl van az operáláson és legyen nyugodtan. Et-

től kezdve folytonosan gyógyult és pár nap múlva már neki is szabad volt hallgatnia Yang úr, a kórház evangélistájának tanítását. Vett bibliát és énekeskönyvet tőle, hogy maga is olvashasson azokról a csodálatos dolgokról, amelyekről Yang úr néha beszél. Az egyik reggelen megint egy érdekes történetet hallott. Valami tíz ember volt beteg, de valami olyan betegségük volt, hogy mindenki irtózott tőlük, úgyhogy a szerencsétleneknek kiint az erdőkből és barlangokban kellett lakniuk. Egy napon Jézussal találkoztak, aki meggyógyította őket azzal az utasítással, hogy menjenek el és mutassák meg magukat a papnak. Később a tíz közül egy visszajött, hogy megköszönje Jézus jóságát. A történet nagyon érdekes volt. Wang asszonyság nem tudott szabadulni tőle. Ha meggyógyultan haza mehet, neki is meg kellene hálálnia gyógyulását. Vajon mit is kellene tennie? Hogyan hálálja meg azt, hogy nemskára felgyógyultan haza mehet, mert hát mégis csak jó otthon. Eszébe jutott a ház a maga kormos szobáival, férjével, gyermekeivel, a tyukok, a lovak, a disznók az udvaron, a szomszédok, a szántásra váró földek, mert mindezekre neki gondot kell viselnie. Még csak egy pár nap és mehet haza. A hallott tanítások szavából kicsendült egy hang: Jer és kövess engem. Igen, ő csak úgy hálálhatja meg az Isten hozzávaló jóságát, ha követni fogja az Urat. Szívében már eldöntötte, hogy keresztyén lesz. Másnap reggel, amikor az orvosnővel találkozott, meg is mondta, hogy keresztyénné akar lenni.

Wang asszonyság egy szép napon haza is ment Kan Ching Chanba. Cók-mókjai között ott húzódott meg szerényen a biblia és az énekeskönyv. Ott hon nagy volt az öröm, de nemcsak a rokonság, de a szomszédok is mind örvendeztek a visszajövetelén. Vége-hossza nem volt a sok kérdezősködéseknek. Hogy volt, mint volt Hulában. Milyen a kórház. Mit csinálnak ott az emberrel? Hogy néz ki a fehér asszony? Fialat? Öreg? Milyen ruhája van? Van még más kérdések?

Ilyenkor Wang asszonyság köré gyűlt, aki csak gyűlhetett, hogy hallgassa a sok érdekes és izgalmas dolgokat. Az idősebbek komolyan hallgatták a szavait, az asszonyok és gyermekek sok csodálkozással és szájtátva. Hát még, amikor Wang asszonyság elmondta mindazt, amit a kórházban hallott innen-on-

nan, de legtöbbet Yang úrtól. Ilyenkor előkerült a biblia is, mint amelyben mindazok a csodálatos dolgok meg vannak írva és bárki olvashatja. Sok este telt el így, mikor a biblia is előkerült és Wang asszonyság egyedül olvasott fel nekik a bibliából. A férje volt az, aki a legtöbbet hallgatta a huláni tanítások tolmácsolását és a bibliai történeteket. Lassan azon vette észre magát, hogy milyen szívesen hallgatja azokat a furcsa dolgokat, sőt arra is megkérte a feleségét, hogy tanítsa meg őt arra az imádságra is, amelyik úgy kezdődik: „Mi Atyánk...”

Fél év se telt el, amikor mindketten arra döbbenek rá, hogy náluk sok minden megváltozott, a szoba sarkában a bálvány szobrot a por és piszok is beleperte már, hisz olyan régen nem füstöltek már előtte jó illatú füstölő áldozatot. Mi szükség is van rá, hiszen a szent könyvben azt olvasták, hogy a népek istenei, mind emberek kézi csinálmányai fából vagy sárból vagy egyéből vannak csinálva, de az Igaz Istent lélekben és igazságban kell imádni... Így a bálvány szobor is kirepült a szobából, mint annyi minden gyűlölködés, durvaság a szívükből. Keresztýén templomba nem mehettek, így éltek abból, amit az asszony Hulánban hallott és amit a bibliából olvastak és megértettek. Hogy a bálvány szobrot eldobták, az egész család nagy rosszaságát fejezte ki, de nem tehettek semmit, mert mindegyik háztartás maga süti-főzi a saját ebédjét.

Ősz fele járt az idő, amikor a férje beteg lett. Olyan gyorsan jött a betegség, hogy Hulánba se lehetett már szállítani és ember nem segíthetett már rajta. Egy este lehunyta a szemét örökre. Az asszony nehéz próbát állt ki ura elvesztésével, de az igazi próba akkor jött, amikor azzal vádolta ura családjának többi tagja, hogy azért halt meg, mert mind a kettlen elhagyták az ősök hitét és a bálványok így álltak boszút mindkettőjükön. Mind többen és többen sutogták a rémhírt, hogy Wangné urának azért kellett meghalnia, mert az idegen valláshoz csatlakozott, ennek pedig a felesége az oka, mert ő hozta azt az idegen tanítást Hulánból. Neki még valami könyvei is vannak arról az új tanításról és mindig azt a könyvet bújja és legtöbbször esténként. Biztos azért, hogy senki ne lássa. A pletyka még azt is híresztelte, hogy látták, amint mind a kettőjük behunyt szemmel sokáig ültek

egymás mellett esténként a szobájukban. — Hurok kezdett szorulni Wangné nyakára. Sok ellenséges indulat is kezdett felburjánozni körülötte és ellene. Alig várta már, hogy az urát eltemessék és legyen vége a heteken keresztül való torozásnak és szóbeszédeknek. Bár ő egy alkalommal se maradt adós senkinek sem, mert a szent Írásból mindenre szépen megfelelt és feleteivel nagyon sokaknak a szívét megmozgatta és meggondolkoztatta. A próbát állta erősen és az Isten nem hagyta el. Bátor bizonyosságtevésének drága aratása lett. A temetés után egyedül maradt gyermekeivel és unokáival... és Istenével. A sok szenvedés csak megerősítette és új tapasztalatokra segítette. Minél több lett a szomorúság, minél több lett körülötte a nehézség, ő annál jobban érezte az Isten kegyelmét, amely őt tartja és erősíti.

Lassan a sok szóbeszéd elült és mind többen és többen kezdtek rá hallgatni. Esténként ismét nála szokott összegyűlni a család apraja és nagyja, hogy hallgassák a beszédjét, elbeszéléseit. Sok tusakodását és imádságát az Isten megáldotta, mert a Wang család vagy Wang törzs nagy udvarán, mind többen és többen dobták el a bálványokat és lettek Krisztus követői. Annyira, hogy 1938 tavaszán az akkori huláni misszionáriust meg kellett kérniök, hogy keresztelése jöjjön Kan Ching Chanba.

Wang asszonynak nagyon nagy volt az öröme, hogy ime mit tett az Isten kegyelme és mit tett az Isten hatalma. De hátra volt még egy nagy dolog: a templom. Hulánban volt keresztýén templomban. Milyen szép volt és milyen megható volt, amikor az a sok ember együtt énekelt: E földön ti minden népek, az Úr Istent dicsérjétek... Hogy ültek szépen rendben és csendben az emberek ott. Az asszonyok balfelől, a férfiak a középen és az iskolás fiúk jobboldalt. Milyen csodálatos érzés futott át rajta, amikor az a 70—80 ember egyszerre mondta az imádságot: Mi Atyánk ki vagy a mennyekben... Milyen szépen beszélt a prédikátor és milyen nagy csendben, lehajtott fejjel fogadta mindenki a fehér pap áldását, amint mondta: Az Atyának kegyelme, a Fiúnak szeretete és a Szent Lélek közössége legyen és maradjon mindnyájatokkal... Ámen. Akkor s azután még sokszor hallotta az áldás szavait és ő is együtt szokta mondani a többiekkel az Ámen-t. Milyen jó volna, ha lenne itt is egy prédikátor, aki

tanítaná, vezetné őket az Isten felé, milyen jó volna, ha templomuk lehetne, hiszen már nincsenek is olyan kevesen. Az asszony vágyott testvéri közösség után, vágyott testvéri segítségre. Ismét eszébe jutott a hálaadás. Hálából már magát Istennek adta, másokat is vezetett, segítette már Isten felé a maga egyszerű, gyenge, tudatlan módján... de hálát adni még úgy is, hogy hajlékot emelni a jövőendő nemzedéknek, hajlékot emelni az Istennek, hogy legyen. ahol az Igét közösen hallgatni lehessen és közösen imádkozni lehessen. Ujjongni szeretett volna a meglátástól és a gondolat előmlött a szívében, mint egy kiáradt folyó a földeken.

„Nekünk imaházat kell építeni itt, hogy azután a missziói körzettől prédikátort kérhessünk“ — szólalt meg egyszer a család többi férfi tagjaihoz. Nem szólt hozzá senki, de ellene se volt senki. Gondolkoztak az emberek. Jó volna, mert így ilyen tudatlanul kerestyénné lenni nem valami rendjén való; meg aztán, ha pogányok kérdezősködnek az ő hitük felől, nem tudnak úgy megfelelni, ahogy kellene és bizonyára illene. Evangélista kell, meg imaház.

A család összesugott-búgott. Tanácskoztak. Nagy volt az öröm, amikor a vasuti társaság, akinek a birtokába tartozik az egész város területe, hiszen a város létrejötte is a vasuti társaságnak köszönhető, egy darab földet engedett át nekik imaház építésére, még az is növelte az örömeiket, hogy ez a darab föld a Wang család birtoka mellett van közvetlenül. Nosza neki is láttak a teendőknél. Ki fát adott, ki földet hordott, ki szalmát adományozott a fedéshez, ki pénzt adott napzámos munkára. Lassan-lassan emelkedett fel a kis imaház. Mindenki csinált valamit benne, mindenki hozzájárult az emeléséhez. Karácsony előtt szerették volna megnyitni.

Közben én is Hulánba kerültem és tudomást szereztem a dolgok folyásáról. Mivel pedig az utitervem meg volt, megízentem az atyafiaknak, hogy siessenek a befejezéssel, mert november végén még itthon vagyok, s ha akkor nem tudjuk az imatermet megnyitni, felszenelni, akkor nagyon sokáig kell még rá várniok. A baj azonban az volt, hogy minden erőforrásuk kiapadt, az ablakok bévegezéséhez és festéséhez még harminc dollár kellett volna, pénz pedig már nem volt, valamit eladni pedig nem lehetett, mert erre az őszi munkák miatt idejük sem volt. Arra kérték a huláni

atyafiakat, hogy legyenek segítségükre. Az üzenethozó visszajött, mi pedig hozzáfogtunk, hogy a hiányzó pénzt összegyűjtsük, hogy november 27-én az imaházat megnyithassuk. Megírtuk nekik, hogy csak végeztessék el a munkákat, és készüljenek a nov. 27-i megnyitásra, mert Hulánból nemcsak az adományt, de jó magunkat is elvisszük, hogy együtt örvezzünk velük. Három nappal a megnyitás előtt felkerestünk a misszionáriusnővel, a huláni presbiterek egy küldöttségével és egyéb gyülekezetbeli vendégekkel. Jómagam beteg voltam, mert csak két napja múlt, hogy a mongol síkságról, ahol egyik gyülekezetünket látogattam meg, meghűlve hazajöttem, de megígérttem a Kan Ching Chani atyafiakkal, hogy az első nap lefektetnek és békét hagynak míg a többi hulániak segítkeznek nekik az ünnepi program összeállításában. Én és a feleségem 50 kis kínai csészécskét és két fát vettünk a gyülekezetnek uraltsali felszerelésüként ajándéknak.

Pénteken a khángon feküdtem, míg a többiek a vasárnapi programot állították össze. Mindenki izgatott volt, mert még egyikük se látott imaház „szentelést“. Este vagy negyven ember előtt tartottunk összejövetelt az egyik szobában. Szombat délelőtt meglátogattam a gyülekezet összes tagjait, kit otthon, kit a boltjában, kit az utcai sátrában, majd a keresztelendőket kérdeztem ki. Végre elérkezett a nagy nap. A reggeli étkezés után a gyermekek számára vasárnapi iskola volt, majd az imaház nyitására való előkészület kezdődött meg. A Wang család udvarán volt a gyülekezés. Elöl a gyermekek, majd egy csoport asszony a misszionáriusnő vezetésével állt fel libasorba, végül a vezetéssel a férfiak. Hosszú, hosszú libasor volt ez. Nagy csend volt bennünk és meghatódás. Wang asszonyság vezette az asszonyok csoportját. Hogy mit érezhetett, amikor ezt a kis sereget maga előtt és maga után látta, nem tudom, de biztos, hogy végtelen boldogsággal vette tudomásul az Isten kegyelmét.

Nem kellett messzire menni. A kis, szalmafedelese imaterem előtt annak rendje és módja szerint felálltunk. Előbb mindnyájan lehajtott fejjel, nagy csendben aláztuk meg magunkat az Isten színe előtt. Majd énekeltük a századik zsoltárt, „E földön ti minden népek, az Úr Istent dicsérjétek“. A legöregebbik Wang, Wang asszony sógora bibliát olvasott, amire ő egész szombaton ké-

szült, mert hát ő ilyen dolgot még nem végzett az életében. Meghatottan olvasta hangosan az Irás szavait. Utána egy másik Wang imádkozott. Majd a huláni prédikátor kinyitotta a kis lakatot, amellyel az ajtó be volt lakatolva, majd pedig egyenként zsolnárt énekelve bementünk az imaterembe, s miután ki-ki elfoglalta a helyét, megkezdődött az istentisztelet, amit én tartottam. Istentisztelet végeztével, meghallgattuk a különböző üdvözléseket és buzdításokat. Délután Úrvacsora osztás volt. Még ott a kicsi kis imateremben elbúcsúztunk az atyafiaktól és siettünk ki az állomásra. Sokan jöttek velünk az állomásra kis lámpionokkal világítva az utat. Milyen kicsi fényt ad egy lámpion és mégis elég arra, hogy a helyes úton vezessen.

Wang asszony kicsi fénye is így vi-

lágított sokak útjára és sokan megtalálták az ösvényt, amelyen az Istennel találkozhattak.

Este már jó hideg volt és még sokáig kellett várni a huláni vonatra, de nagysokára az is megérkezett. Még csak egy fél óra és Hulánban leszünk. De alig, hogy elhelyekedtünk a vonatban, máris azon veszem észre magamat, hogy egyik kedves huláni atyánkfia, az öreg Chi asszony körül vagy hatan, heten dugják össze a fejüket és csendben hallgatják az öregasszony bizonyágtévését, pedig a hallgatók, mind fiatal, értelmes kínai emberek voltak.

És amíg Hulánba érkeztünk, Chi asszony tovább adta a Kan Ching Chani imaház történetét.

Hulán, 1939. március hó.

A Lipcsei Misszió közgyűlése.

A Lipcsei Misszió május 31-ikén tartotta közgyűlését 48 kiküldött képviselő és 76 hallgató jelenlétében. A pénzügyi jelentések után D. Dr. *Ihmels* egyetemi tanár, a L. M. igazgatója tett jelentést az *indiai munkamezőről*. A tambarami világmissziói konferencián, amelyen a német delegáció tagjaként *Ihmels* is résztvett, érezhető volt az „egy közönséges keresztyén anyaszentegyház”. Az egység abban mutatkozik, hogy a földkerekség különféle egyházai iparkodnak az Úr Krisztus sajátja lenni és neki szolgálni. A világkonferencián az indiai tanul lutheránus egyház is résztvett. A konferencia a Lipcsei Misszió indiai gócpontjának, Madras városának közvetlen közelében folyt le s ez már magában véve is sokféle közvetlen érintkezést váltott ki. Sok delegátus meglátogatta a L. M. indiai állomását. A tambarami konferencia után következett a Lutheránus Egyházszövetség gyűlése. Ezen megjelentek a világkonferencián képviselt lutheránus egyházak delegátusai is és előadásokat tartottak az indiai gyülekezeteknek. A missziói munkamező meglátogatásánál az egyház kérdése állt előtérben. A háború előtti stagnálás már régen túlhaladott. Az egyház növekszik és önállósul. Az egyház missziói bizgalma a Coleroon-területi munka által igen megelégnél. Fontos kérdés: Fel tudjuk-e tényleg ébreszteni a gyülekezetek felelősségtudatát? A tambarami konferencia hozta magával, hogy az egyházak és a misszió viszonyának a kérdése akuttá

vált. A sokféle tárgyalásokból kitűnt, hogy gyökeres szervezeti változtatásra a mai viszonyok mellett nem lehet gondolni. Az egyháznak és a misszióknak a jövőben is önálló tényezőkként kell fennmaradniuk, de természetesen egymást támogatva és egymásért dolgozva. A három bizottság évente kétszer összejövetelt tart, közös táborozásokat is tartanak, amelyekben igyekeznek egymást segíteni. Iparkodnak egymáshoz közelebb jutni. Madrasban *Ihmels* előadást tartott a gyülekezet jelentőségéről, erről a döntő fontosságú problémáról. A Lipcsei munkamező misszionáriusai buzgón dolgoznak a tanul egyház érdekében. Megállapítható, hogy mély vágyódás van az evangélium után. *Ihmels* ezután részletesen beszámolt a gyülekezetek, az iskolák, az evangélizáló munka és a beteggondozás állapotáról.

Ihmels igazgató jelentése után Lic. dr. Stählin nyújtott áttekintést az iskolákról, amelyeknek a fejlődése ép oly örömdetes, mint a gyülekezeteké. Az iskolák igen erős missziói hatást gyakorolnak a népekre. Különösen az internátusokban van intenzív keresztyén élet. Örömdetes tapasztalatokat szerzett Stählin a vezetése alatt álló Gurukul nevű madrasi teológiai főiskolán; ennek hallgatói részben régi keresztyén családok tagjai, részben saját elhatározásukból lettek keresztyénekké.

Azután D. *Ihmels* a *keletafrikai* munkamezőről számolt be. Mindenütt égetően szükségessé vált a munkaerők szá-

porítása. Madsamében például egyetlen misszionárius áll két bennszülött lelkipásztorral egy 8000 lelket számláló gyülekezet élén. A gyülekezeteket sokféle külső és belső veszély fenyegeti. Azonban úgy a misszionáriusok, mint maguk a gyülekezetek erőteljes harcot indítottak a bajok ellen. Munkába állították a presbitereket; Arusában Keresztyén Ifjúsági Egyesület alakult saját házzal. Az istentiszteletek örömdetesen látogattak. A gyülekezetek imaházakat és iskolákat építenek. Minden gyülekezetben emelkedett a pénzbeli teljesítmény is. Az iskolaügy kiépítése is tovább folyik. A missziói iskolák missziói jelentősége kétségbevonhatatlan. A keresztlésre jelentkezők nagyobb része iskolánk vallásánításából kapta az indítást. Ez orvosi misszió rendkívül kibővült. Az orvos és az ápoló nővérek a bennszülöttek kívül az ottani németeknek is szolgálnak. Az afrikai gyülekezet is beléne a lutheránus missziói egyházszövetségbe. Ebben az irányban nagy jelentőségű volt a kidugalai egyházi közgyűlés. Ez a tömörülés a mi fiatal afrikai egyházunk lényeges megerősödését hozza magával.

Ebédszünet után a közgyűlés folytatódott. *Küchler* felügyelő tett jelentést az idén ősszel Maranguban megnyíló lelkész-szeminariumról, amely a lutheránus egyházszövetség tanintézete lesz. — Dr.

Hofer a lipcsei missziói szeminárium helyzetét vázolta. Sok gondot okoz az utánpótlás. Egyházi lapokban felhívást intéztek az ifjúsághoz, hogy jelentkezzenek a missziói munkára. — *D. Weis-haupt* felügyelő tett rövid jelentést a német birodalmi sajtókamara újabb, a könyvkereskedelmet és a könyvkiadást érintő rendelkezéseiről. Végül *D. Ih-mels* beszélt az itthoni missziói élet különböző kérdéseiről és feladatairól. — A közgyűlés délután 5 órakor imával és énekkel ért véget.

Este 8 órakor a Nikolai-templomban volt ünnepi istentisztelet. *D. Dr. Doerne*, lipcsei egyetemi tanár prédikált Kol. 4, 2—4 alapján: „Az imádságban állhatatosak legyetek, vigyázzván abban háláadásal; imádkozván egyszersmind mi értünk is, hogy az Isten nyissa meg előttünk az ige ajtaját, hogy szólhassuk a Krisztus titkát, amelyért fogoly is vagyok; hogy nyilvánvalóvá tegyem azt, amint nekem szólnom kell.“ Utána következett *Gerhold* Gerhard lelkész és *Kokel* Mária diakonissza kiküldése az afrikai munkamezőre. *Küchler* lelkész. missziói felügyelő tartotta a beszédet 1. Kor. 4, 2 alapján: „Ami pedig egyébiránt a sáfároknak megkívántatik, az, hogy mindenik hűnek találtsátek.“ A kiküldés után elbúcsúztatták *Gerhold* feleségét s hat misszionárius-menyasszonyt.

Kína ifjúsága.

T. Z. Koo, a Keresztyén Diákok Világszövetségének keletázsiai és kínai titkára lebilincselően érdekes előadást tartott Kína ifjúságáról. Nagyon nehéz a modern ifjúságról beszélni, mert mi európaiak nem értjük meg egészen a kínai ember gondolatvilágát, azonkívül a század eleji és a mostani ifjúság között is nagy differencia van. A népre és annak fiatalására egy 4.000 éves mult tradíciója és megkötöttsége nehezedik. A mai ifjúságot egy méreteiben és erejében egyaránt hatalmas forradalom termelte ki, helyesebben a fiatalság ezen forradalmon keresztül nevelte önmagát kitűzött céljainak megfelelően. Ez a reform mozgalom négy részre tagozódik: 1. Az ifjúság politikai ébredése. 2. Értelmi ébredés. 3. Személyi problémák ébredése. 4. Szociális ébredés.

1. Az ifjúság politikai ébredése 1900—1912. Kínának nagyon régi, 4000 éves

történeti multja van. A kínai nép tudatában volt annak, hogy összetartozik, azonban ez az irodalmon és művészeten keresztül jutott kifejezésre. Politikai öntudatuk még a század elején sem volt, hazaszeregettről még senki sem beszélt, sőt nemzeti zászlót sem lehetett látni. 1904-ben új politikai mozgalom kezdődött. Ez forradalmi mozgalom volt Mandzsuria ellen. Ez a forradalom összekapcsolta a különböző kantonoknak népfajait és ekkor történt meg a politikai ébredés. Nagy és ünnepélyes érzés volt a kínai nép számára ráébredni arra, hogy politikai és gazdasági hatalmat jelentő hazájuk van, melyet szeretni lehet és amelyért áldozatot hozni érdemes. 1911-ben már sok titkos társaság működött, mely a Mandzsui kormány ellen küzdött. A politikai ébredés még ma is tart. Sorrendben a következő néprétegeken haladt keresztül: a) ifjúság, b)

kereskedők és iparosok, c) utolsó 10—12 évben mindössze társadalmi rétegek, általában minden dolgozó. Célja: új kínai államot felépíteni. Ha ezt meg tudja valósítani, Kína hatalmas, szervezett állam-má alakul, mely Ázsiában vezető szerepet játszana. Ez veszélyezteti Japán eddigi uralmát és a most is folyó Japán-Kínai háború tulajdonképeni oka az, hogy Japán ezt a nacionalista egységesítési folyamatot akarja megakadályozni, hogy saját érdekeit megvédje.

2. Az ifjúság értelmi ébredése 1912—1918-ig tart. A reformok hívei modernizálni akarták a közéletet és az egész tudományos világot. 1912-ben detronizálják az ősi uralkodó családot és kikiáltják a köztársaságot. Azt gondolták, hogy ezzel minden problémájukat megoldották, azonban csakhamar rájöttek, hogy minden maradt a régiiben, csupán a külső forma változott. Így ébredtek rá arra, hogy az embereket, azok gondolkodás módját kell megváltoztatni. Azt akarták, hogy a nép ne mindig a multba tekintsen, mint az ősei tették, hanem előre, a jövőbe. A gondolkodás ne irodalmár és művészies legyen, hanem tudományos. Merjenek kísérletezni, új dolgokat kipróbálni és azok értékeit az egész közösség javára hasznosítsák. Ennek a mozgalomnak hatása volt az, hogy Kína élete egészen új irányba indult meg. Behozták a fonetikus írásmódot és arra törekedtek, hogy a mindennapi beszéd is egyszerű legyen, mentes a zavaró irodalmi szóképektől. Érdekes példával világította meg az előadó ezt a problémakört. Ha egy európai férfi már nem szereti feleségét, úgy egyszerűen megmondja ezt, vagy azt, hogy elhidegült tőle; a kínai a megunt feleségére azt mondja: ősi legyező. Ennek a szóképnek kettős alapja van: logikai és irodalmi. A logikai magyarázata az, hogy ősszel hűvös, esős, szeles idő van, amikor is legyezőre semmi szükségünk nincs. Tehát amikor egy nőre azt mondom, hogy ősi legyező, akkor azt értem alatta, hogy ez olyan nő, akire semmi szükségem nincs, nem akarom, hogy dolgom legyen vele. Az irodalmi magyarázat: egy régi vers, melyet minden tanult ember ismer. Élt többszáz évvel ezelőtt egy császár, aki feleségétől elhidegült. Az asszony nem akart a mellőzésbe belenyugodni. Selyemből egy legyezőt készített, melyet egy vers kíséretében elküldött a császárnak. Fordítása nagyjából: Hatalmas császár, küldöm néked a legyezőt, hogy reám emlé-

keztessem. A forró nyári időben tegye napjaidat oly kellemessé és enyhévé, mint ahogy azokat én tettem egykor számodra. És amikor az óceán felől az első hideg szelek fújnak és beköszönt az őszi, tedd félre a legyezőt éppen úgy, mint ahogy engem félre tettél.

3. Személyi problémák ébredése 1919—1926. Ezt a mozgalmat három kérdés váltotta ki: a) hogyan viszonylik a gyermekek szüleihez; b) a házasság kérdése; c) a munka problémája. Mindenek előtt meg kell említeni, hogy a kínai nép élete Konfuciusz erkölcsstanára van építve. Ez az emberek minden ténykedését szabályozza, így a szülők és a gyermekek közötti viszonyt is pontosan meghatározza. A gyermekeknek két kötelessége van: a hűség és az engedelmesség. Hogy ez a gyakorlatban mit jelent, a következő példa világítja meg: Az előadó szülővárosában élt egy 80 éves ember, kinek egy 60 éves fia volt. Egy alkalommal a fiú olyasmit tett, amit apja nem helyeselt. Erre elrendelte, hogy a fiú másnap jelentkezzen az ősök termében, ahol megkapja a méltó büntetését. A 60 éves fiú pontosan meg is jelent és a 80 éves apa egy bambusz pálcával megkezdte a büntetés végrehajtását. Egyszerre azt veszi észre, hogy a 60 éves „gyermek” sir. Édes fiam, én eddig elég gyakran vertelek meg téged, de még sohasem sirtál. Miért sírsz most? Ne gondold apám — válaszolta, — hogy az ütések fájnak. Azonban elszomorít az, hogy mennyivel gyengébben büntetsz, mint azelőtt és talán ez sem tart már sokáig.

A házasság problémája ugyancsak hatalmas mozgatója volt a reformoknak. Ennek oka az, hogy ősi szokás szerint a fiatalokat a szülők jegyezték el és azok nem is ismerték egymást az esküvőig. A házassági szertartás befejezése után láthatta csak először a menyasszony és a vőlegény egymás arcát.

4. A gazdasági ébredés kora 1926-tól mai napokig. Ennek megértéséhez magyarázatul szolgáljon az, hogy Kína lakosságának 40 százaléka állandóan közel van az éhezéshez. Hogyan az angolok mondják, ez a népréteg sohasem eszik „rendes” táplálékot. Ennek oka részben az óriási népsűrűség, részben a rendkívül alacsony munkabérek. Egy kínai nap-számos, kuli, napi keresete 50 fillér. 1928 óta a diákság elvegyül a munkások között, igyekeznek a helyzetet javítani és szociális munkát végezni.

A keresztyén ifjúság ezekben a moz-

galmakban elválaszthatatlan a többtől. Minden téren átvette a vezető szerepet, így még az utolsó kormányban is 7 keresztyén miniszter volt, bár 400 millió lakos közül csupán 5 millió a keresztyén.

Kína most kétségtelenül kritikus jövő elé néz. A féltékeny, de jelentéktlenebb vetélytárs, Japán, csupán átmenetileg veszélyeztetheti a nemzeti alapon

álló egységes és hatalmas kínai birodalom kialakulását. A belső bajok orvoslása, a hatalmas országnak modern nagyhatalommá való kifejlesztése a közeli jövő nagy feladatai, melyeknek megoldásánál vezető szerep fog jutni Kína keresztyén ifjúságnak.

Simonyi Mihály.

Chang tábornok bizonyágtétele.

Chang-Chih-Ciang tábornok a bibliaterjesztés régi kipróbált barátja és előmozdítója Kínában. Gyülekezeti tagok és iskolások előtt tartott sok előadásában ékesenszóló szavakkal tett bizonyágot a Biblia egyedül álló értékéről. Ő maga egyike volt a legbuzgóbb bibliáolvasóknak. Különleges terv szerint olvas mindennap néhány fejezetet az Ó és Újszövetségből és akár hová megy Bibliát mindig visz magával. Erre a rendszeres bibliáolvasásra vonatkozó elhatározása több mint egy évtizedes multra tekinthet vissza. 1923 újév napján fogadalomképpen azt írta Bibliája első üres oldalára: „Hálát adok neked, mennyei Atyám, hogy kegyelmet adtál nekem az elhatározáshoz a Szentírásnak buzgósággal való olvasására, mert megösmertem, hogy az örök élet ígéit tartalmazza. Valóban

érezem, hogy a Biblia az egyedüli fegyver a bűnnek bennem való legyőzésére. A Bibliában találok meg lelkem megmenekülésének egyetlen útját. Szívemben elhatároztam, hogy újból és újból olvasom a Bibliát, a fontos helyeket aláhúzó, hogy alaposan megösmernem és ezáltal lelki életem táplálékot nyerjen. Óh mennyei Atyám, annyira kívánom a Megváltót követni, hogy mindig és egyedül mennyei Atyám dolgaira gondolok. Annyira szeretném Pált utánozni, aki mindent semminek ítélte, hogy ezáltal Krisztust nyerje meg. Kérlek mennyei Atyám, segíts nekem, hogy megdicsőíthessem nevedet, akaratom teljesedjék a magam életében és azokéban, akiket kiválasztottál. Dicsértessék neved mindörökkön-örökké! Ámen!“

Kína nyomorusága.

Az egész világ a háborus propaganda naponkénti ostromának van kitéve. Ennek a propagandának egyik legvétkesebb oldala, hogy elhallgatja azokat a borzalmas szenvedéseket, amelyeknek a háboruk színterein a védtemek polgári lakosság ki van téve. Az éremnek ezt a felét nem mutogatják. Kínában már évek óta dúl a háború rémsége. A háború nyomában szörnyű népvándorlás megy végbe. A falvak lakossága özönlik a védtebb helyekre, a nagy városokba. Olyan ez, mint az ár-apály. Aszerint váltakozik, amint a hadszíntér tolódik. De nincsen szünete. Ha az egyik tájékon apad, a másikon dagad. Megjelent a Shanghai-i Nemzetközi Segítőbizottság jelentése az 1937—38. évről. Szívbemarkoló az a kép, amely ennek a jelentésnek a lapjairól élénk tárul. Szinte lehetetlen a maga siralmas valóságában elképzelni és magunk elé állítani a nyomo-

rúságot, amely Shanghai városába betódult. Gyermekek jajszékelnek, akik elsodródtak a szüleiktől; éhesek, betegek, elhagyottak; öregek, akik elvesztették gyermekeiket, unokáikat; asszonyok, akik látták férjüket és fiaik halálát. Áldott állapotban levő nők; nők, akik néhány napja szültek vagy ott szülnek menekülés közben az útféleken. Bélpoklosok, vakok, sánták, csonkabonkák, koldusok, gazdák, kereskedők, hivatalnokok: egy óriási sereg, egy év alatt 61.350 menekült özönlött Shanghai-ba, ennek a kínai városnak Nemzetközi Negyedébe. A Segítőbizottság hat táborban helyezte el és gondozta őket. Nézzük az egyik táborról szóló jelentést! Ez a tábor a Csiao Tung tudományegyetem gyönyörű épületeiben nyert elhelyezést. Tél közepén érkezett ebbe a táborba 17.000 kimerült, hiányosan öltözött menekült. Kőművesek azon-

nal hozzáálltak, hogy szénkemencéket rakjanak. Addig is, míg ezek elkészültek, az egyetem rektorának engedélyével lebontották az egyetemi sportpálya tribünjeit s annak a fájával főttek az ételt a sokezer éhes embernek. Legkülönbözőbb nemzetbeli orvosok és ápolók önzetlenül látták el a sok beteg kezelését és gondozását. A menekültek közül kikeresték a szakképzett tanítókat és tanárokat s 1.500 gyermeknek és középiskolai tanulóknak nyújtottak oktatást a megszervezett osztályokban. A tábor feloszlátása még nehezebb munka volt, mint annak létesítése. A katonai hatóság kiadta a parancsot, hogy a tábort ki kell üríteni, mert a katonaságnak van rá szüksége; két hónapi haladékat adtak, az alatt az idő alatt kellett a 17.000 ember új elhelyezéséről gondoskodni! Rengeteg bajt és gondot okoznak a dologtalanul lézengő suhancok. A sikátorokban, de még a főutcákon is fiatalok rablóbandák garázdálkodtak. Egyik módszerük az volt, hogy feldöntötték a piaci árúrok asztalait s a szétguruló árut elzsákmányolták. Ezeknek a Segélybizottság 1938 nyarán külön otthont nyitott meg, ahol sikerrel nevelik őket jó állampolgárokká; tágas hálótermek és felszerelt tágas műhelyek állnak rendelkezésre; vallási és erkölcsi oktatásban részesülnek a fiatal emberek; a ruhát, amit viselnek, ebben az otthonban maguk a fiúk szabták-varrták, épen úgy a lábbelit is. Egy másik tábor jelentése szerint fél év alatt abba 1.000 tüdőbeteg érkezett, sokan meggyógyultak, másoknak a betegségét megállították, voltak, akik már csak meghalni érkeztek be a táborba. Ugyanebből a táborból jelentik, hogy naponként tartanak evangéliumi áhitatot s egy év alatt 2000 menekült tett vallást a Jézus Krisztusba vetett hitéről. Egy másik tábor a téli leghidegebb négy hónapban minden éjjel meleg főtt rizst csomagolt 1000 papírcsacskóba, teherautókon széthordta és kiosztotta azok közt a hajléktalan és éhes menekültek közt, akik nem kaptak helyet a táborokban. — Ime csak néhány száraz adat és színtelen vonás egyetlen kínai városba betóduló nyomorúságról és szörnyűségről, hála Isten egyúttal a segítségre siető keresztyén felebaráti szeretetről, áldozatkészségről. Olvasóim közt sokan lehetnek, akiknek van családjuk, feleségük, gyermekük, betegjük, elaggott hozzátartozójuk; iparkodjanak elképzelni, micsoda testi és lelki gyötrelmet okozna, hogyha

egyik napról a másikra földönfutóvá kellene szeretteiknek lenniök. Egy kis öszszekapkodott batyuval nekivágni az országútnak, az ismeretlenbe, télen, hófúvásban, jégesőben, éhesen, utóbb rongyosan, megbetegedve, sirókkal, rimázkodókkal! Még álomnak is borzalom. Kinában százezreknek a sorsa ez. Ez is a háború! Ezt is be kellene mutatni a mozikban! A Brit- és Külföldi Bibliatársulat idei közgyűlésén az anglikán egyház képviselőjében Dr. Cash többek közt ezeket mondta: „Mi történik ma? A föld nemzeti bizonyos cselekedeteket véghez visznek és azután felálltnak bizonyos erkölcsi szabályokat, hogy igazolják azokat a cselekedeteket és mindegyik nemzet azt cselekszi, amit jónak lát és igazolja tetteit magasabta erkölcsi szabályokkal... A Biblia a nemzetközi béke könyve és pedig azért, mert a Bibliában van lefektetve a nemzetközi erkölcs szabálya minden nemzet számára. Most elvesztettük a nemzetközi erkölcsi standardot, amelyet Krisztus evangéliomában lehet megtalálni. Volt-e valamikor olyan időszak, amelyben a Bibliatársulat munkájára nagyobb szükség volt, mint ma?” Valóban, a misszió munkája, az evangéliom hirdetése sohasem volt égetőbb, mint a mi napjainkban, amelyben a technikailag magasan kifejlett élet önmagát fogja kipusztítani, ha az erkölcsi káoszt, amelyet a materializmus és a szekularizmus áraszt, nem szünteti meg az evangéliom erkölcsének ereje. Misszió itthon és ottkűn! Ez Isten parancsa és ez a mai idők és a mai emberiség legnagyobb szükséglete, a keresztyénségnek pedig legnagyobb feladata és felelősége.

Hadseregek, hadiflották és hadirepülő óriási erőfeszítéseket tesznek, hogy teljesítményeikkel az ellenfél vagy állítólagos ellenfél csodálatát és félelmét idézzék elő. A katonák a világtörténelem folyamán békeidőben még sohasem mutattak és tanúsítottak annyi bátorságot, leleményességet és kitartást, mint a mi napjainkban. Mit csinálnak ezekben az időkben a Krisztus katonái? Mennyi bátorságról, áldozatkészségről tesznek ezek a katonák bizonyosságot? Hogyha a Krisztus ügyéért, az Isten országaért éppen olyan nagy lendülettel és kedvvel szállnak sikra, mint a harcos nemzetek katonái, mi mindent lehetne tenni az ördög erődítményeinek és munkájának lerontására!

Missziói imaóra.

1939. évi jelmondatunk: „Mindent, amit cselekesztek szóval vagy tettel, mindent az Úr Jézusnak nevében cselekedjétek, hálát adván az Istennek és Atyának Ő általa.“ (Kol. 3, 17.)

A Misszióegyesület tagjai és a misszió barátai minden hónap második keddjén, tehát most: augusztus 8-án missziói csendes órát tartanak. Vagy csoportban, vagy, ha erre nem nyílik alkalom, magánosan.

Augusztus havi órákon elmélkedjünk a *misszióért való imádkozás szükségességéről*.

„Az imádságban állhatatosak legyetek, vigyázzán abban hálaadással; imádkozván egyszersmind mi értünk is, hogy az Isten nyissa meg előttünk az ige ajtaját, hogy szólhassuk a Krisztus titkát, hogy nyilvánvalóvá tegyem azt úgy, amit nékem szólnom kell.“ Kol. 4, 2-4.

A másokért való esedezés egyik nagy titka Isten világkormányzásának. Isten karja nem rövidült meg; Isten elég hatalmas ahhoz, hogy a világtörténelemben ügyét diadalra vigye. De Isten azt akarja és ígéreteinek beváltását ahhoz köti, hogy őt segítségül hívjuk. Ez áll egyéni életünk dolgaira. Még fokozottabb mértékben áll Isten országának dolgaira. Isten országának története s különösen a pogánymisszió története legbensőbb magvában a meghallgatott imádságok története volt.

A pogánymisszió frontszolgálatá mindíg és mindenhol az imádkozó missziói gyülekezet felemelt kezére szorul. Ez a ráutaltság sohasem volt nagyobb, mint ma. „Imádkozatok értünk!“

Mit kérjünk Istentől? Amikor Istenhez fordulunk, mi keresztyének nem

kell, hogy félénkek legyünk. Bátran és bizalommal kérhetjük tőle mindazt, amire szüksége van a külmisszióknak. Hosszú jegyzéket lehetne összeállítani imádságunk tárgyaiból. De az egyetemes, összefoglaló kérésünket megtaláljuk Pál apostol levelében: „Isten nyissa meg előttünk az ige ajtaját, hogy szólhassuk a Krisztus titkát, hogy nyilvánvalóvá tegyem azt.“ Pál apostol ebben a felhívásában mesterien összefoglalta az egész missziótant. Az apostol azt akarja mondani: Minden missziói munkának eleje, közepe és vége az, hogy Isten reánk bizza az ige hirdetését, hogy prédikáljuk a Krisztus titkát.

Isten a misszióegyesületeknek nem tiszteletbeli elnöke, hanem valósággal a misszió ura. A nehézségek és akadályok tanítanak arra, hogy a hatalom Istené. Hogyha Isten az apostolt börtönbe veti, hogyha egy missziói társulatnak nem adja meg a szükségesnek vélt anyagi eszközöket, akkor mit sem érnek a programok, mit sem ér a kegyesek missziói készsége. Isten azt akarja, hogy imádkozzunk, esedezzünk hozzá; akkor módjában áll, hogy a fogoly Pál a római fogságban is minden tiltás nélkül hirdesse az evangéliumot.

(D. Dr. Doerne lipcei beszédéből.)

Ima: Mindenható Isten! A te szentlelked mindenfelé munkálkodik, hogy megvalósíthassa teremtő erejével az új eget és új földet. Kérünk, hozd el mielőbb azt az időt, amikor az egész föld újjászületik igazságban és békességben s minden gyermeked hűséges lesz a testvériségben, a szolgálatban és a jó munkában. A mi Urunk, a Jézus Krisztusért. Ámen.

H I R E K.

D. Dr. Ihmels Károly lipcei egyetemi tanár, a Lipcei Misszió igazgatója június 7-én ünnepelhette meg lelkészé avatásának 25. évfordulóját. Az évforduló alkalmával sokan fejezték ki jókívánásaikat.

A Lutheránus Világkonvent 1940. májusában tartja ülését az amerikai Philadelphióban.

Kunos Jenő sikeresen elvégezte a pekingi nyelviskolai tanfolyamát. Meglátogatta Mandsukuóban Babos Sándor

református misszionáriust, akit az erdélyi reformátusok küldtek ki Ázsiába.

Országos evangélikus konferencia. Augusztus 26-án d. u. fél 5 órától 29-én estig Klotildiget, Piliscsaba mellett, a Főb. Egyesület telepén evangélikus konferencia lesz azoknak a gyülekezeti csoportoknak a számára, ahol gyülekezeti evangélikus volt. Szívesen látunk minden evangélikust, aki vágyódik a kegyelem után és komolyan keresztyén akar lenni. Reggeli áhítat és bibliakörök

után egy délelőtti, egy délutáni és egy esti előadás lesz. Az előadók között ott vannak az összes evangélikus evangélikus mozgalom és egyesületek képviselői. A személyes beszélgetésre és elcsendesedésre sok alkalom nyílik. Jelentkezni lehet augusztus 10-ig Urbán Ernő evangélikus lelkésznel (Budapest, III. Bécsi-út 92. fszt. 9.) Részletes tudnivalókat és munkarendet a jelentkezők kapnak. Aki vasuti kedvezményt is kér, írja meg jelentkezéskor. A konferencia költségei: szállás, ellátás, összesen 7 P, jelentkezési díj 1 P.

A kiadóhivatal sajnálattal közli azokkal az előfizetőkkel, akik évközben rendelték meg a lapot, hogy a régi számokat nem küldhetjük meg nekik, mert mind elfogytak.

Gyermekszövetségi hírek.

A lébényi Gyermek-Szövetséget 5 év óta Baranyai Mária állami óvónő vezeti, odaadó buzgósággal. Az egy csoportban működő szövetségnek, mely a vasárnapi iskolával van kapcsolatban, átlag 22 tagja volt. Összejövetelt minden vasárnap tartottak, melyen buzgó imádkozás és

adakozás folyt a külmisszióért. Műsoros missziói ünnepélyt is rendezett a szövetség, s azon gyermekek részére, akik legszorgalmasabb bélyegvásárlók voltak, — s tagsági jegyük betelt a felragasztott missziói bélyegekkkel, — tárgysorsjátékot rendeztek.

Egyházaskozári Gyermek-Szövetségünk a vasárnapi iskola keretében működött 70 taggal, Kovács Józsefné, tanító neje hűséges vezetésével. Összejöveteleik vasárnap délutánonként voltak, ezenkívül karácsonykor és husvétkor műsoros ünnepélyeket is rendeztek, ajándék kiosztással. Bélyeg árából 3.36, egyéb címen pedig 6.05 folyt be.

A gércsei Gyermek-Szövetség egy csoportban működött 50 taggal. Vezetőjük Túrmezei János lelkész volt. Összejövetelük havonta volt, melyeken az Igén kívül külmissziói történeteket és Kunos Jenő leveleit ismertette a vezető. Bélyeg árából 5.76 pengő folyt be. Aldozócsütörtökön külmissziói vallásos estét rendezett a szövetség, melynek ofertórium a 4.61 pengőt eredményezett a misszióra.

Kimutatás

a Magyarhoni Ágostai Hitvallású Evangélikus Misszióegyesület pénztárába 1939. június 23-tól július 22-ig beérkezett összegekről.

Tagdíjak: Reif Pál Budapest 6 (2), Borgulya Endre Szarvas 2, Mezőberényi Nemzeti Kör 3 (1) pengő.

Offertórium: Vanyarc 10, Üllői-uti külm. óra 5.60, Jolsvatapölca 1.64, Tiszai Evangélikus Egyházkerület 12.62 P.

Adományok: Budapestről: Biczó Ödönné 1, Névtelen 3, Kiss Lajosné Györfűfalú 1, Győrből: Evangélikus egyház 1.56, özv. Ritter Frigyesné 2 pengő.

Perselygyűjtés: Budapestről: Nedelka Pál 4.38, Nedelka Lenke 6.09 pengő.

Gyermekszövetség. a) Gyűjtése: Budapest II. ker. középiskolások Reif Pál útján 30, Balikó József tanítványai Liszó 8.70, Szombathelyi diákszöv. 0.80,

Sárvári evangélikus iskola 3, Terény 4, Kőszegi el. iskola 1.24, Mezőberényi II. ker. konfirmandusok 3.32. b) Bélyegért: Budapestről: Glatz József tanítványai 3.24, Kriska Irén tanítványai 9.22, Bakonyszobathely 18.02, Pécs 6.21, Szombathely 11.70, Rákospalota Kürtösi Kálmán útján 8.30, Cinkota 12.32, Uraiujfalu 4, Zsiray József útján Várgede 5.68 pengő.

Kunos Jenő missziójára: Budapest-Angyalföldi bibliorák 13.97, Pécsi gyermekszövetség 17.60, Kherndl Irén Kispeszt 10, Evangélikus egyház Győr 6, Evangélikus egyház Kisfalud 16, özv. Vársárhelyi Dezsőné Tinnye 3, „Atom“ Mezőnagymihály 3, Pétery Sarolta Léva 0.50, Ágner Mária Kispeszt 2, özv. Szabó Antalné Orosháza 3 pengő.

Missziionsglockera: Sopron 24.90 P.

Az Úr áldó kegyelme legyen velünk!

Budapest, 1939. július 22.-én.

Csekk számla: 16.188.

Rimár Jenő pénztáros

XIV., Gizella-út 28.

Telefon: 4-97-189.